

UNIVERSITY QUESTION PAPER—2019

B.A. PART—II (P.U.)
PUNJABI (Compulsory)
(For B.A. Only and Shastri)

THIRD SEMESTER

Time Allowed : 3 Hours]

[Maximum Marks : 45

1. ਹੇਠ ਲਿਖਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਸੇ ਇੱਕ ਨਿਬੰਧ ਦਾ ਵਿਸ਼ਾ ਦੱਸ ਕੇ ਸਾਰ ਲਿਖੋ :

(ੳ) (i) ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਅਖਾਣਾਂ ਦੀ ਵਿਚਾਰਧਾਰਾ

(ii) 'ਗਿੱਧਾ' ਧਰਤੀ ਮਾਤਾ ਦੀ ਪੂਜਾ ਦਾ ਨਾਚ

(iii) ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਲੋਕ-ਧਾਰਾ ਅਤੇ ਮਾਨਵੀਂ ਚੇਤਨਾ ।

10

(ਅ) ਕਿਸੇ ਇੱਕ ਸਭਿਆਚਾਰਕ ਸੰਕਲਪ ਨੂੰ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕਰੋ :

(i) ਇਸ਼ਟ

(ii) ਲੋਕ-ਗੀਤ

(iii) ਤਿਉਹਾਰ ਤੇ ਮੇਲਾ ।

5

2. ਪੰਜ ਆਬ ਪੁਸਤਕ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਪੰਜ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਹੱਲ ਕਰੋ :

(i) 'ਮਾਤਾ ਰਾਣੀ ਦਾ ਖੇਤੜਾ' ਕਿਸਨੂੰ ਤੇ ਕਿਉਂ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ?

(ii) ਲੋਕਗਾਨ ਦੀ ਸਿਰਜਣਾ ਕਿਵੇਂ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ?

(iii) ਬੱਚੇ ਦੇ ਜਨਮ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਵਹਿਮਾਂ ਭਰਮਾਂ ਦਾ ਉਲੇਖ ਕਰੋ ।

(iv) 'ਤੋੜਾ' ਕੀ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ? ਤੋੜਾ ਆਉਣ ਤੇ ਗਿੱਧਾ ਪਾਉਣ ਵਾਲੀਆਂ ਅਦਾਕਾਰਾਂ ਕੀ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ ?

(v) ਕਬੱਡੀ ਖੇਡ ਬਾਰੇ ਤੁਸੀਂ ਕੀ ਜਾਣਦੇ ਹੋ ?

(vi) ਮੇਲੇ ਅਤੇ ਤਿਉਹਾਰ ਵਿੱਚ ਕੀ ਵੱਖਰਤਾ ਹੈ ?

(vii) ਪੰਜਾਬ ਨੂੰ ਗੁਰੂਆਂ ਤੇ ਰਿਸ਼ੀਆਂ-ਮੁਨੀਆਂ ਦਾ ਪੰਝੂੜਾ ਕਿਉਂ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ?

(viii) ਕੀ ਵਿਗਿਆਨਕ ਚਿਕਿਤਸਾ ਦੇ ਆਉਣ ਨਾਲ ਲੋਕ-ਚਿਕਿਤਸਾ ਦੀ ਹੋਂਦ ਮੁੱਕ ਜਾਵੇਗੀ ?

1 × 5 = 5

3. ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਕਿਸਾਨਾਂ ਵਿੱਚ ਪੈਦਾ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਆਤਮ-ਹੱਤਿਆਵਾਂ ਦੇ ਰੁਝਾਨ ਤੇ ਇਸਦੇ ਕਾਰਨਾਂ ਬਾਰੇ ਕਿਸੇ ਅਖਬਾਰ ਦੇ ਸੰਪਾਦਕ ਨੂੰ ਪੱਤਰ ਲਿਖੋ ।

ਜਾਂ

ਪੰਜਾਬੀ ਗੀਤਕਾਰੀ ਤੇ ਸੰਗੀਤ ਜਗਤ ਵਿੱਚ ਵਪਾਰਕ ਰੁਝਾਨ ਅਧੀਨ ਗੁੰਡਾਗਰਦੀ, ਨੰਗੋਜਵਾਦ ਤੇ ਨਸ਼ਿਆਂ ਨੂੰ ਉਤਸਾਹਿਤ ਕਰਨਾ ਕਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਜਾਇਜ਼ ਹੈ ? ਇਸ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਆਪਣੇ ਵਿਚਾਰ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ ਅਖ਼ਬਾਰ ਦੇ ਸੰਪਾਦਕ ਨੂੰ ਪੱਤਰ ਲਿਖੋ । 8

4. ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਦੇ ਉਹ ਕਿਹੜੇ ਗੁਣ ਹਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਕਰਕੇ ਪੰਜਾਬੀ ਇੱਕ ਵੱਖਰੀ ਭਾਸ਼ਾ ਮੰਨੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ ?

ਜਾਂ

ਭਾਸ਼ਾ ਦਾ ਟਕਸਾਲੀ ਰੂਪ ਕੀ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਤੇ ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਦਾ ਟਕਸਾਲੀ ਰੂਪ ਕਿਹੜਾ ਹੈ ? 7

5. (ੳ) ਪੰਜਾਬੀ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੇ ਵਰਗੀਕਰਨ ਦੇ ਕਿਹੜੇ-ਕਿਹੜੇ ਆਧਾਰ ਹਨ ?

ਜਾਂ

ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਣ ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਦਿਉ ਤੇ ਇਸ ਦੀਆਂ ਕਿਸਮਾਂ ਦੱਸੋ । 6

(ਅ) ਹੇਠ ਲਿਖਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਦੋ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਹੱਲ ਕਰੋ :

- (i) ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਵਾਕ ਵਿੱਚੋਂ ਕਾਰਕ ਚੁਣੋ ਤੇ ਉਸਦੀ ਕਿਸਮ ਦੱਸੋ :
ਇਸ ਸਿੱਖ ਦਾ ਇੱਕੋ ਇੱਕ ਪੁੱਤਰ ਸੀ ।
- (ii) ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਵਾਕ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਰਿਆ ਤੇ ਸਹਾਇਕ ਕਿਰਿਆ ਦੱਸੋ :
ਗੱਡੀ ਆਪਣੀ ਮੰਜਿਲ ਵੱਲ ਵਧ ਰਹੀ ਸੀ ।
- (iii) ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਵਾਕ ਵਿੱਚੋਂ ਸੰਬੰਧਕ ਚੁਣੋ :
ਥੰਮ ਨੇ ਪੈਰਾਂ ਦਾ ਸੰਗਲ ਤੋੜ ਦਿੱਤਾ ।
- (iv) ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਵਾਕ ਵਿੱਚੋਂ ਵਿਸਮਿਕ ਚੁਣੋ :
ਬੱਲੇ-ਬੱਲੇ ! ਸ਼ੇਰਾ ਤੇਰੇ ਤੋਂ ਇਹੀ ਉਮੀਦ ਸੀ । 2 + 2 = 4

UNIVERSITY QUESTION PAPER—2021

B.A./B.Sc. (General) PART—II (P.U.)

PUNJABI (Compulsory)

(For B.A. only & Shastri)

THIRD SEMESTER

Time Allowed : 3 Hours]

[Maximum Marks : 45

ਨੋਟ— ਸ਼ੁੱਦਰ ਤੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਲਿਖਿਆ ਜਾਵੇ । ਭਾਗਾਂ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਇੱਕ ਥਾਂ ਤੇ ਇਕੱਠੇ ਹੱਲ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ।

1. (ੳ) ਹੇਠ ਲਿਖਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਸੇ ਇੱਕ ਨਿਬੰਧ ਦਾ ਵਿਸ਼ਾ ਦੱਸ ਕੇ ਸਾਰ ਲਿਖੋ—

(1) ਮੇਰੇ ਪਿੰਡ ਦੇ ਇਸ਼ਟ

(2) ਲੋਕ-ਗੀਤਾਂ ਵਿੱਚ ਇਤਿਹਾਸ

(3) ਪੰਜਾਬ ਦੀਆਂ ਵਿਰਾਸਤੀ ਖੇਡਾਂ । (10)

(ਅ) ਕਿਸੇ ਇੱਕ ਸਭਿਆਚਾਰਕ ਸੰਕਲਪ ਨੂੰ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕਰੋ—

(1) ਲੋਕ-ਵਿਸ਼ਵਾਸ

(2) ਗਿੱਧਾ

(3) ਲੋਕ-ਚਿਕਿੱਤਸਾ । (5)

2. 'ਪੰਜ-ਆਬ' ਪੁਸਤਕ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਨਿਮਨਲਿਖਤ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਸੇ ਪੰਜ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਦੇ ਸੰਖੇਪ ਉੱਤਰ ਦਿਓ (ਉੱਤਰ ਤਿੰਨ ਸਤਰਾਂ ਤੋਂ ਵੱਧ ਨਾ ਹੋਵੇ)—

(1) ਸਿੱਧ ਬਾਬਾ ਕੌਣ ਹੈ ? ਗਿੱਲ ਗੋਤ ਵਾਲੇ ਇਸਦੀ ਮਾਨਤਾ ਕਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕਰਦੇ ਹਨ ?

(2) ਪੰਜਾਬੀ ਅਖਾਣ ਅਤੇ ਲੋਕ-ਗੀਤ ਵਿੱਚ ਕੀ ਅੰਤਰ ਹੈ ?

(3) ਜੱਚਾ-ਬੱਚਾ ਨੂੰ ਕਾਲੀ ਨਜ਼ਰ ਤੋਂ ਬਚਾਉਣ ਲਈ ਕੀ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ?

(4) ਰੁੱਧ-ਖੇਟ ਦੂਰ ਕਰਨ ਲਈ ਕੀ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ?

(5) ਬਸੰਤ ਰੁੱਤ ਵਿੱਚ ਕਾਂਗੜੇ ਦੀ ਵਾਦੀ ਵਿੱਚ ਸਿੰਬਲ ਦਾ ਰੁੱਖ ਕਿਹੋ ਜਿਹਾ ਪ੍ਰਤੀਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ?

(6) ਕਾਲੀਦਾਸ ਆਪਣੇ ਸਮੇਂ ਦੀਆਂ ਔਰਤਾਂ ਦੇ ਸ਼ਿੰਗਾਰ ਦਾ ਵਰਣਨ ਕਿਵੇਂ ਕਰਦਾ ਹੈ ?

(7) ਗਿੱਧੇ ਦੀਆਂ ਬੋਲੀਆਂ ਵਿੱਚ ਕੀ ਕਾਮਨਾ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ?

(8) ਲੋਕ-ਧਾਰਾ ਦੀ ਸਿਰਜਣਾ ਕਿਵੇਂ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ? (5 × 1)

3. ਅਵਾਰਾ ਪਸ਼ੂਆਂ ਦੀ ਸਮੱਸਿਆ ਬਾਰੇ ਕਿਸੇ ਅਖਬਾਰ ਦੇ ਸੰਪਾਦਕ ਨੂੰ ਪੱਤਰ ਲਿਖੋ

ਜਾਂ

ਤੁਹਾਡੇ ਪਿੰਡ ਦੇ ਨੇੜੇ-ਤੇੜੇ ਕੋਈ ਹਸਪਤਾਲ ਜਾਂ ਡਿਸਪੈਂਸਰੀ ਨਹੀਂ, ਸਿਹਤ-ਮੰਤਰ ਨੂੰ ਪੱਤਰ ਲਿਖੋ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਆਪਣੇ ਪਿੰਡ ਵਿੱਚ ਡਿਸਪੈਂਸਰੀ ਖੋਲ੍ਹਣ ਦੀ ਲੋੜ ਬਾਰੇ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਹੋਵੇ । (8)

4. ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਦੇ ਉਹ ਕਿਹੜੇ ਪਛਾਣ-ਚਿੰਨ੍ਹ ਹਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਕਰਕੇ ਪੰਜਾਬੀ ਇੱਕ ਵੱਖਰੀ ਭਾਸ਼ਾ ਮੰਨੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ ?

ਜਾਂ

ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਦੀ ਬਣਤਰ ਬਾਰੇ ਸੰਖੇਪ ਵਿੱਚ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿਓ । (7)

5. (ੳ) ਪੰਜਾਬੀ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੇ ਵਰਗੀਕਰਨ ਦੇ ਕਿਹੜੇ-ਕਿਹੜੇ ਆਧਾਰ ਹਨ ?

ਜਾਂ

ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਣ ਕੀ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ? ਇਸ ਦੀਆਂ ਕਿਸਮਾਂ ਬਾਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿਓ । (6)

(ਅ) ਨਿਮਨਲਿਖਤ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਦੋ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਹੱਲ ਕਰੋ—

(1) ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਵਾਕ ਵਿੱਚੋਂ ਕਾਰਕ ਚੁਣੋ—

ਅੱਠੇ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਘਰ ਵਿੱਚੋਂ ਆਵਾਜ਼ਾਂ ਆਉਣ ਲੱਗ ਪਈਆਂ ।

(2) ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਵਾਕ ਵਿੱਚੋਂ ਸੰਬੰਧਕ ਚੁਣੋ—

ਉਸਨੇ ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਤੋਂ ਇਕ ਫੌਜੀ ਟਰੱਕ ਦਾ ਪਰਮਿਟ ਲਿਆ ।

(3) ਕੋਈ 4 ਸਮਾਸੀ ਸ਼ਬਦ ਲਿਖੋ ।

(4) 'ਲਾ' ਅਤੇ 'ਕੁ' ਅਗੇਤਰ ਲਗਾ ਕੇ ਦੋ-ਦੋ ਸ਼ਬਦ ਲਿਖੋ ।

(2 + 2)